

Nota van Beantwoording

zienswijzen

Omgevingsvisie Huisduinen

Inleiding

Met ingang van 11 december 2017 heeft de ontwerpstructuurvisie 'Omgevingsvisie Huisduinen' overeenkomstig de in de gemeentelijke inspraakverordening vastgestelde termijn voor de duur van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen, met de mogelijkheid zienswijzen naar voren te brengen.

De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen eindigde op 21 januari 2018. In deze periode is door twee adressanten een zienswijze naar voren gebracht. De naar voren gebrachte zienswijzen zijn conform de daarvoor geldende wettelijke bepalingen en binnen de gestelde termijn ingediend, zodat deze ontvankelijk zijn. Deze zienswijzen worden in de Nota van Beantwoording inhoudelijk beantwoord.

Inhoudelijke behandeling zienswijze AI18.00149 van Landschap Noord-Holland

Per brief van 15 januari 2018 heeft Landschap Noord-Holland haar zienswijze ingediend op de ontwerp-structuurvisie 'Omgevingsvisie Huisduinen'.

De omgevingsvisie Huisduinen is tot stand gekomen in een interactief proces van meedenken, meepraten en meeschrijven van zoveel mogelijk betrokken partijen. Het gaat hierbij om een afgewogen en gedragen toekomstrichting, op basis van ambities en prioriteiten van deze betrokken partijen. Op basis van initiatieven zal door verschillende partijen verder invulling aan de visie gegeven worden, uiteraard met inachtneming van geldende wet- en regelgeving. Landschap Noord-Holland is voor ons een waardevolle samenwerkingspartner. In dat kader betreuren we het zeer dat Landschap Noord-Holland ervoor gekozen heeft om, in afwachting van het toekomstperspectief kust en de provinciale strandzoning, niet deel te nemen aan het proces omgevingsvisie Huisduinen terwijl zij meerdere malen door ons zijn uitgenodigd. Ons inziens lagen er kansen om diverse punten uit deze zienswijze in goed overleg met Landschap Noord-Holland op een gedragen wijze te verwerken in deze omgevingsvisie. Dit neemt niet weg dat bij de concrete invulling van de visie, op basis van initiatieven, een nauwe samenwerking met Landschap Noord-Holland gezocht zal worden om de mogelijkheden en randvoorwaarden in dit bijzondere gebied scherp te krijgen.

De algemene oproep om de gemeentelijke kustzoning aan te passen aan de ontwerp-kustzoning, die op dit moment door Provincie Noord-Holland wordt opgesteld, staat wat ons betreft los van het proces om te komen tot een omgevingsvisie. De waarden van het strand worden door de gemeente Den Helder onderschreven en vormen ook een vertrekpunt voor de toekomstrichting van het strand in deze visie. De concrete invulling hiervan zal daarnaast steeds gebeuren op basis van geldende wet- en regelgeving en in nauw overleg met Landschap Noord-Holland en andere betrokken partijen.

Landschap Noord-Holland heeft drie ambities uit de Omgevingsvisie Huisduinen naar voren gebracht waar zij hun kanttekeningen bij zetten. Deze worden eerst beantwoord. Daarnaast wordt door Landschap Noord-Holland naar aanleiding van diverse pagina's uit de omgevingsvisie verdere punten naar voren gebracht, welke hierna beantwoord worden.

1. De ambitie om de bezoekersaantallen voor fort Kijkduin en Administratiegebouw te laten groeien naar 100.000 in combinatie met het verbinden van beide attracties door het duingebied, leidt tot veel grotere verstoring van dieren. Ook de recreatieve beleving voor huidige gebruikers (veelal bewoners uit directe omgeving) komt onder druk te staan.

De verbinding leidt, gepland of ongepland, mogelijk tot vele tienduizenden gebruikers boven het huidige aantal gebruikers van wandel- en fietspaden in het duingebied, met alle verstoring van dien voor o.a. vogels en reptielen. We verwachten dat de huidige recreanten deze toename als onprettig zullen ervaren.

Beantwoording

In de omgevingsvisie is gestreefd naar een evenwicht tussen de hoge natuurwaarden rondom Huisduinen en de ambities voor ontwikkeling en levensvatbare exploitatie van het (militair-)cultureel erfgoed in het dorp. Dit is nodig omdat het cultureel erfgoed onlosmakelijk is verweven met delen van de natuurgebieden en deel uitmaakt van de beleving. Zonder

verdere ontwikkeling en exploitatie zal dit waardevolle cultureel erfgoed op lange termijn achteruit en mogelijk zelfs verloren gaan. Dit is wat ons betreft ongewenst.

Wel zijn wij van mening dat er blijvend gezocht moet worden naar een goede balans tussen de natuurwaarden en exploitatie van het cultureel erfgoed. Juist omdat de natuurwaarde zo hoog is en dit een sleutelfactor is voor beleving van dit gebied zal er extra zorgvuldig gekeken worden naar eventuele ontwikkelingen, om zo mogelijke verstoringen tegen te gaan. Bij de uitwerking van onze ambitie werken we daarom ook graag samen met Stichting Stelling van Den Helder en Landschap Noord-Holland om zorg te dragen voor een invulling die recht doet aan de balans tussen natuur en cultureel erfgoed in Huisduinen.

In onze ambities zien we voldoende raakvlakken met de ambities van Landschap Noord-Holland. Zo noemt Landschap Noord-Holland in haar gebiedsplan voor de regio Wadden & Duinen, waar Huisduinen onderdeel van uit maakt, een toekomst geven aan cultuurhistorisch erfgoed nadrukkelijk als een ambitie. Tevens biedt de locatie van het cultureel erfgoed in Huisduinen, aan de rand van de prachtige natuur, een kans om de natuur meer beleefbaar te maken. Dit wordt door Landschap Noord-Holland ook expliciet genoemd als een bouwsteen voor het gebiedsplan. Hierbij geldt tot op zekere hoogte ook dat het bevorderen van natuurbeleving het draagvlak voor natuurbescherming vergroot. Tegelijkertijd moet er zorg worden gedragen dat de druk op deze kwetsbare natuur geen grenzen overschrijdt. Hierin werkt de gemeente graag samen met Landschap Noord-Holland, bijvoorbeeld rondom het vraagstuk van het verantwoord ontsluiten van zowel de natuur als het cultureel erfgoed.

2. De overweging om kleinschalige projecten in de strandzone toe te staan, zoals (durf)watersport met bijbehorende voorzieningen, gezondheid/wellness en kunst/cultuur.

Ik constateer dat (durf)watersporters die 'een rondje' Razende Bol maken nu al de rustende zeehonden en vogels op deze unieke zandplaat verstoren. Extra voorzieningen ten behoeve van (durf)watersport leiden alleen maar tot extra verstoring op de Razende Bol. Voorzieningen t.b.v. (durf)watersport, gezondheid/wellness en kunst/cultuur hebben soms ook andere ongewenste effecten, denk aan substantieel extra transportbewegingen over en naar het strand, wat verstorend werkt voor natuur en mensen.

Beantwoording

De gemeente en Landschap Noord-Holland hebben reeds afspraken gemaakt over (durf)watersport ten opzichte van de Razende Bol. De gemeente heeft belang bij het mogelijk maken van verschillende vormen van recreatie, waaronder ook (durf)watersport kan vallen, maar ook bij de bescherming van deze unieke natuur. Zoals in de visie opgenomen zal (durf)watersport in Huisduinen enkel plaats kunnen vinden op basis van kleinschalige en tijdelijke voorzieningen, waarin ook balans gezocht moet worden tussen natuur(waarden) en recreatie. In het vervolg en bij de praktische invulling werken we hierin graag samen met Landschap Noord-Holland.

3. De overweging om voorzieningen of andere extra bebouwing op het strand toe staan.

De waarden van openheid, rust en ruimte, die het strand kenmerkt, komen door extra bebouwing sterker onder druk te staan. Veel mensen zien de beleefbaarheid van het strand daardoor afnemen. Dit bleek heel duidelijk uit de maatschappelijke onrust die eind 2016 met betrekking tot de kust ontstond.

Beantwoording

In de visie is niet de ambitie uitgesproken om extra bebouwing toe te voegen op het strand. Dit is mogelijk verkeerd overgekomen en daarom geven wij graag een extra toelichting. Er kan sprake zijn van voorzieningen en projecten, van kleinschalige en tijdelijke aard. Echter onderschrijven we de genoemde waarden van het strand, waaraan we in het proces voor het Toekomstperspectief Kust en de provinciale strandzoning verder invulling aan geven. Hier binnen zal de gemeente zoeken naar mogelijkheden om recreatie, in balans met natuurwaarden, mogelijk te maken. Uiteraard betrekken wij Landschap Noord-Holland hier graag bij.

Een deel (niet alles) van de Huisduinerpolder (pagina 3) valt onder de gerealiseerde NNN (voormalige kleiopslag donkergroen op de kaart). Het overige deel, 25 hectare, is aangewezen als **zoekgebied** NNN, maar is geen gerealiseerde NNN. Provincie Noord-Holland heeft voor deze hectares de natuurambitie zilt- en overstromingsgrasland opgenomen in het natuurbeheerplan. Deze situatie is onjuist in de visie weergegeven. Wij zouden graag zien dat dit wordt aangepast.

Beantwoording

We danken Landschap Noord-Holland voor deze verduidelijking en nemen deze over in de visie.

Aanpassing: opnemen nuancering tussen gerealiseerde NNN en zoekgebied NNN wat betreft het Huisduiner Poldertje.

Begrazing (pagina 4) is zeker niet de hoofdreden waarom het gebied minder toegankelijk is. De grafelijkheidsduinen zijn ook minder toegankelijk vanwege de **hoge natuurwaarden**, het gebied is niet voor niets aangewezen als Natura 2000 en NNN gebied.

Beantwoording

In de visie wordt al gerefereerd naar bescherming van kwetsbare natuur, zoals bijvoorbeeld de tapuit. Omwille van de duidelijkheid nemen we de hoge natuurwaarden nadrukkelijker op in de visie.

Aanpassing: toevoeging Grafelijkheidsduinen minder toegankelijk vanwege hoge natuurwaarden. Begrazing als secundaire reden naar achter geplaatst in het tekstgedeelte.

Het duingebied boven Callantsoog (pagina 4) is relatief smal met een groot netwerk aan wegen en paden, alleen de duinen van Botgat en de Grafelijkheidsduinen zijn iets breder. Op laatstgenoemde twee locaties kan de kwetsbare natuur relatief ongestoord ontwikkelen en het gebied als rustiger deel van de verbindingzone fungeren. De aanleg van meer paden door het gebied zou de natuurwaarden van het gebied ernstig aantasten. En is daarmee dus niet aan de orde wat Landschap Noord-Holland betreft.

Beantwoording

Vanuit Huisduinen bestaat er een vraag naar meer toegankelijkheid van de Grafelijkheidsduinen, waarmee de natuur meer beleefbaar wordt. Echter wordt in de visie onderschreven dat de bescherming van kwetsbare natuur een belangrijke rol speelt. Nieuwe (fiets)paden worden niet expliciet benoemd in de visie, maar wel of er, in samenwerking met beheerder Landschap Noord-Holland, gekeken kan worden of er meer mogelijkheden geboden kunnen worden voor educatie en bezoek (eventueel onder begeleiding). In overleg met Landschap Noord-Holland kan hier over afgestemd worden. Daarnaast biedt de ontwikkeling van nieuwe natuur, zoals de Streepjesberg, wellicht nieuwe mogelijkheden voor beleefbaarheid van de natuur voor inwoners van Huisduinen. Voornemen is om de te realiseren (fiets)padenstructuur bij de Streepjesberg aan te sluiten op de al aanwezige (fiets)padenstructuur in de Grafelijkheidsduinen. Hierbij zal het bestaande tracé niet wijzigen.

Maaien en begrazing van de Huisduinerpolder (pagina 5) zijn belangrijke beheermaatregelen voor de natuurambities (pagina 3: zilt-en overstromingsgrasland). Deze beheermaatregelen kunnen grotendeels prima door een agrariër of een agrarisch georiënteerde ondernemer worden uitgevoerd. De Omgevingsvisie spreekt over uitvoering van beheermaatregelen in samenspraak met de beheerder Landschap Noord-Holland. Dat is prima! Voor de realisatie van de natuurambities en de gebiedsgerichte aanpak is het in onze ogen heel wenselijk dat **één regisserende** partij duurzaam het gebiedsbeheer en de samenwerking met diverse partijen gaat organiseren. Waarbij deze partij nadrukkelijk de samenwerking zoekt met (een) agrarisch ondernemer(s) en aan zoveel mogelijk wensen vanuit het dorp (agrarisch gebruik, verrommeling tegengaan en bebouwing duurzaam weren) invulling geeft. We adviseren daarbij ook te **onderzoeken** of de beleefbaarheid van het poldertje kan worden vergroot, met in achtneming van de agrarisch gebruik en de (nagestreefde) natuurwaarden.

Beantwoording

We zijn erg blij met de door Landschap Noord-Holland genoemde suggestie en onderschrijven de wenselijkheid van één regisserende partij in het gebied. De gemeente beraadt zich op dit moment over de mogelijkheden om dit proces op te pakken. Hierbij zal zowel Landschap Noord-Holland als Provincie Noord-Holland nadrukkelijk betrokken worden.

In de tekst wordt ook gesproken over "zoekgebied voor nieuwe natuur (natura 2000-gebieden)". De relatie die hier gelegd wordt tussen nieuwe natuur en Natura2000 gebieden zien wij niet. Niet ieder natuurgebied is/wordt een Natura2000 gebied.

Beantwoording

De relatie tussen nieuwe natuur en Natura 2000-gebieden is hier ten onrechte gelegd. Dit wordt gewijzigd in de tekst.

Aanpassing: zinsgedeelte "(natura 2000-gebieden)" verwijderd.

Het uitgangspunt van de Omgevingsvisie waar kleinschalig, passend in het huidige karakter en verkeersluw als kernwaarden worden genoemd en titel van dit hoofdstuk zijn in tegenspraak met de vervolgens weergegeven ambitie om het aantal bezoekers te verhogen tot circa 100.000-bezoekers per jaar (pagina 8). De conceptvisie gaat er vanuit dat bezoekers zoveel mogelijk op de fiets en anders via openbaar vervoer naar het dorp zullen komen. Dit lijkt ons geen reële visie. Natuurlijk zal het **autoverkeer** flink toenemen. Het idee is om Tillenhof als overloop parkeerterrein te laten fungeren (pagina 10). Dit idee achten we moeilijk haalbaar, vanwege de **bepaalde ruimte** vanuit het dorp en de schade die een eventuele toegang vanaf het Admiraal Verhuellplein zal veroorzaken aan de natuurwaarden van het duingebied.

Beantwoording

Om het in Huisduinen aanwezige cultureel erfgoed levensvatbaar te kunnen exploiteren moet het aantal bezoekers de komende jaren gaan stijgen, onder andere te bereiken door de verdere ontwikkeling van onder andere het 'Casino' en Fort Kijkduin. De gemeente is zich bewust dat, naast stimuleren dat bezoekers zoveel mogelijk op de fiets of met het openbaar vervoer (Kustbus in de zomervakantie) komen, er ook een stijging van het aantal autobewegingen te verwachten valt. In het verleden zijn deze bezoekersaantallen echter regelmatig gehaald, binnen dezelfde verkeerssituatie. Hoewel de gemeente op dit moment nog geen probleem ziet ontstaan, houden we de verkeerssituatie in het dorp nauwlettend in de gaten en nemen we dit als aandachtspunt mee bij de plannen die we maken. De mogelijkheid om het Tillenhof hiervoor in te zetten en de daarbij behorende randvoorwaarden, inclusief natuurwaarden, zal verder onderzocht moeten worden. Dit zal ook gelden voor andere vormen van ontsluiting aan de rand van het duingebied.

Het ontwikkelen van voorzieningen in Huisduinen (pagina 8) om het aantal bezoekers te verhogen is ons inziens ongewenst. Onze verwachting is dat dergelijke voorzieningen tot substantieel meer vervoersbewegingen in/rond Natura 2000 gebieden leiden, waardoor de stikstofdepositie boven de toegestane waarden uitkomt. Daarnaast zal de toename van recreanten tot meer verstoring van het duingebied leiden. Broedvogels en bijvoorbeeld reptielen ondervinden hier hinder van. Onze verwachting is dat de huidige recreanten, die veelal uit de directe omgeving komen en hier voor de rust recreëren (natuurbeleving), door de vele extra bezoekers het gebied als veel drukker en **minder plezierig** ervaren.

Beantwoording

De visie schetst een aantal ambities om het aantal bezoekers van Huisduinen te verhogen, onder andere om een duurzame exploitatie van het aanwezige cultureel erfgoed te waarborgen. Een stijging van het aantal recreanten en bijbehorende vervoersbewegingen zijn hierbij onvermijdelijk. Afhankelijk van een aantal variabelen kan dit inderdaad gaan leiden tot een stijging van de stikstofdepositie en in sommige scenario's zelfs tot overschrijding. Dit is echter sterk afhankelijk van de verdere invulling van de ambitie. De gemeente onderschrijft het belang van de hoge natuurwaarden van de Grafelijkheidsduinen en blijft dus scherp op monitoring van de stikstofdepositie. Bij een dreigende overschrijding zullen dan ook, in nauw overleg met Landschap Noord-Holland, zo mogelijk oplossingen worden gezocht óf passende maatregelen genomen worden. Ook wat betreft een stijging van het aantal recreanten in het (duin)gebied zal de gemeente er scherp op toezien dat het rustige karakter van het gebied gewaarborgd blijft.

Er loopt een onderzoek of het mogelijk is om de **strandopgang** bij de Harmplas te upgraden (gefinancierd vanuit De Kop Werkt). Volgens de nieuwe plannen moet de strandopgang worden verbreed en worden "omgeklapt" naar het noorden. Mits er aan de wettelijke kaders wordt voldaan en de bevoorrading van het strandpaviljoen met gemotoriseerd vervoer **niet** zal plaatsvinden over de grafelijkheidsweg hebben wij geen bezwaar. In het andere geval voorzien wij problemen met fietsers, wandelaars en met aantal natuurwaarden als broedvogels e.d..

Beantwoording

Bevoorrading via de Grafelijkheidsweg valt buiten het onderzoek naar de mogelijke upgradering van de strandopgang Huisduinen. Dit zal dus niet mogelijk gemaakt worden binnen de scope van de aanpassing van de strandslag Huisduinen.

De concept omgevingsvisie refereert regelmatig naar **Flagruko**, een bunker in ons eigendom. Wij gaan ons de komende maanden beraden op het verzoek om Flagruko bij de ontwikkelingen van het casino te mogen betrekken.

Beantwoording

We juichen toe dat Landschap Noord-Holland openstaat voor het onderzoeken van de mogelijkheden om de Flagruko bij de ontwikkeling van het casino te betrekken. Een goede oplossing om dit bijzondere militair cultureel erfgoed beleefbaar te maken binnen de hoge natuurwaarden van de Grafelijkheidsweg sluit aan op de Omgevingsvisie Huisduinen en beschouwt de gemeente als een positieve ontwikkeling voor Huisduinen.

Inhoudelijke beantwoording zienswijze AI18.00200

Per email van 21 januari 2018, tevens bevestigd met een schriftelijke reactie gedateerd op 20 januari 2018, heeft indiener (hier geanonimiseerd) zijn zienswijze ingediend op de ontwerp-structuurvisie 'Omgevingsvisie Huisduinen'.

De zienswijze betreft een voorstel tot het invoegen van een nieuwe strandopgang bij Huisduinen in de Omgevingsvisie Huisduinen. Dit voorstel is van beantwoording voorzien.

Zienswijze.

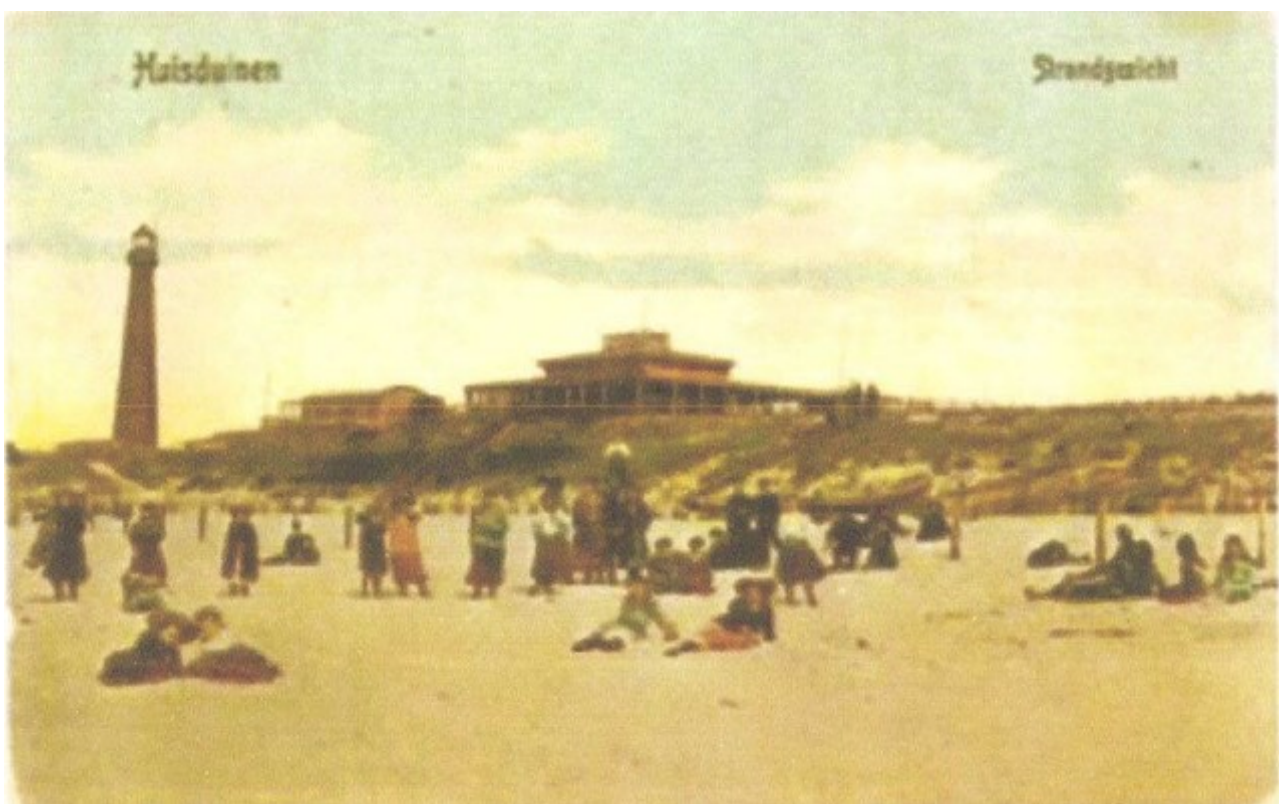
Op 19 november 2017 bood ik de Raad en het College het voorstel 'Nieuwe natuur- en milieuvriendelijke strandtoegang voor Huisduinen'. De inhoud van dat voorstel wordt nu in onderhavige zienswijze geactualiseerd n.a.v. de voorstellen die afkomstig zijn uit de ontwerp-structuurvisie Omgevingsvisie Huisduinen, die op 10 december 2017 werd gepubliceerd.

Huisduinen vervult binnen het geheel van onze Gemeente een eigen functie. Zo is het strand van Huisduinen niet alleen van belang voor bewoners en vakantiegasten in Huisduinen, maar ook voor veel gezinnen uit de rest van de stad. Daarom kan deze omgevingsvisie ook niet alleen samengesteld worden door "betrokkenen binnen Huisduinen en een selecte groep belangrijke (bestuurlijke) partners van buiten het dorp", zoals op pag.12 van de ontwerp-structuurvisie wordt gesteld .

Zelf woon ik op wandelafstand van Huisduinen en behoor ik tot de mensen die graag gebruik maken het bekende fiets/wandelpad door de duinen tussen Nieuw Den Helder en Huisduinen. 'Op afstand wonen' heeft bovendien voor mij het voordeel dat men niet automatisch de vanouds bestaande situatie vanzelfsprekend vindt. Dat is waarschijnlijk ook de reden waarom bij veel projecten adviseurs van buiten worden ingehuurd. Deze zijn, als het goed is, onbevooroordeeld.

De 'bedrijfsblindheid' waar Huisduiners mogelijk aan kunnen lijden - dat zou mij in die situatie waarschijnlijk ook overkomen - is, dat men Huisduinen planologisch nog graag ingericht ziet als het dorp aan een strand, zoals dat hieronder op een oude ansichtkaart staat afgebeeld:

Deze situatie leek destijds op die in Scheveningen nu. Want zoals daar nu nog de Badhuisweg uitkomt bij het Kurhaus, kwam vroeger in Huisduinen de Badhuisstraat uit bij het voormalig Badhotel, zie Het verschil tussen Scheveningen nú en Huisduinen nú is, dat in Huisduinen het strand nu 1,5 Km zuidelijk ligt. Maar in de schetsen op bladzijde 9, 10 en 11 van de structuurvisie wordt nog steeds veel nadruk gelegd op trappen op de dijk, hoewel het strand, dat ooit daarachter lag, nu volledig verdwenen is. Die trappen moeten er zeker komen, want ze leiden naar prachtige uitkijkpunten over zee, maar alleen voor mooie uitkijkpunten komen mensen niet naar Huisduinen en zeker niet helemaal vanuit Duitsland.

Op de volgende bladzijde vindt u het aangepast kaartje uit mijn voorstel van 19 november 2017. Het daarin toen al voorgestelde korte duinpad, was op zich al nuttig, maar zal helemaal goed van pas komen als de nieuwe parkeerplaats aan de Tillenhof doorgaat, want men moet er niet aan denken dat men met kleine kinderen, strandwagentjes e.d., eerst vanaf deze nieuwe parkeerplaats, alle trappen naar het Admiraal Verheullplein op moet en daarna weer omlaag naar het strand.

Nieuwe mensvriendelijke strandtoegang (Via de hieronder dik gestippelde lijn).

Het kaartje hiernaast laat zien dat het strand van Huisduinen zowel vanaf het Dorpsplein, als vanaf het nieuwe parkeerterrein aan de Tillenhof eenvoudig bereikbaar wordt als er een nieuwe strandtoegang wordt aangelegd via een hoekje Grafelijkheidsduinen. Het begin en het einde van de verharding van dit duinpad zijn trouwens al in de duinen aanwezig, maar zijn nu afgesloten.

Wel blijft de medewerking van Landschap Noord-Holland (LNH) en de Provincie nodig voor het aanbrengen van de nodige voorzieningen en het aanvragen van eventueel benodigde ontheffingen; dat gebeurt immers ook als LNH zelf wijzigingen in N2000-gebieden wil realiseren. Zo nodig huurt de Gemeente of de Raad hiervoor een onafhankelijk adviesbureau in. Het voorgestelde pad kan m.i. een schelpenpad zijn. Sommige natuurclubs maakten zo nu en dan

bezwaar. Eerst was het dat dan de Hooglanders zouden ontsnappen en daarna dat op die plaats in de Grafelijkheidsduinen toevallig net sperwergrasmussen zouden bivakkeren. Dit bleek allemaal echter aantoonbare onzin. Eventueel zou men de vrijgekomen sportvelden van de FC Den Helder nog als compensatie aan LNH kunnen aanbieden, maar dan wel onder de strikte voorwaarde dat dit natuurgebied via wandelpaden goed toegankelijk moet worden omdat dit vrijgekomen gebied vlakbij een woonwijk ligt en dus, ook volgens de landelijke richtlijnen, tevens een recreatieve functie moet vervullen.

Sinds de overdracht van de strandopgangen aan de Gemeente, wordt getracht om het asfalttalud (zie kaartje) onder te laten stuiven, terwijl vóór deze overdracht het talud nog van tijd tot tijd werd aangeveegd door het Hoogheemraadschap. Het ooggetuigenverslag dat u op 7 december 2017 ontving, toont aan dat deze onderstuifplannen mislukt zijn en dat hier nog als vanouds gefietst kan worden; Met foto's kan aangetoond worden dat dit ook na de recente stormen nog steeds het geval is. Overigens betreft ons voorstel alleen het stuk pad tussen de Tillenhof en de Grafelijkheidsweg.

Beantwoording

We danken de indiener voor zijn voorstel. De gemeente staat in nauw contact met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier rondom de proef met het natuurlijk opstuiven van de dijk bij Huisduinen. Dit gaat om een meerjarig experiment, waarvan de definitieve resultaten pas over enkele jaren te verwachten zijn. In het overleg rondom dit experiment staat de toegankelijkheid van het strand op de agenda, waarbij ook Landschap Noord-Holland als beheerder van de Grafelijkheidsduinen een belangrijke rol speelt. Wat betreft uw voorstel tot het toevoegen van paden: in het algemeen geldt in ieder geval dat bij het toevoegen van nieuwe paden, hoe klein deze toevoeging ook is, er aan verschillende nationale en Europese regels voldaan moet worden. Uw voorstel zal als een van de opties worden meegenomen naar het regulier overleg met deze partijen en, afhankelijk van het draagvlak, verder onderzocht worden.